

FOTO: ARCHIV AUTORKY

Nová dětská i sportovní hřiště jsou vítanou atrakcí, kterou je třeba řádně provozovat. Ta stávající se nesmí nechat na pospas zubu času.

Za dětská a sportovní hřiště odpovídají jejich provozovatelé

S jarním počasím se plní dětská i sportovní hřiště. Místní zastupitelstva investují do rekonstrukcí zastaralých dětských koutků a ve velkém budují i nová zařízení. Avšak jejich vybudování s sebou přináší též potřebu bezpečného provozu. To zahrnuje také prevenci, kontrolu a údržbu těchto zařízení.

Herní a sportovní aktivity s sebou totiž nesou i rizika zranění a úrazů. Bezpečnost na hřištích závisí na řadě faktorů. Jde nejen o vlastnosti výrobků a kvalitu materiálů, ale i o správné umístění prvků do terénu bez montážních závad a dodržování podmínek provozování, jimiž lze míru rizika co nejvíce snížit. Za splnění základních požadavků na výrobky se považuje splnění odpovídajících ustanovení daných českých technických norem, které zavádějí příslušné evropské normy (EN).

VSTUPNÍ A ROČNÍ KONTROLY HŘIŠŤ

Prototyp herního prvku v ČR posuzuje autorizovaná osoba – zkušebna, která vystaví certifikát typu, tj. certifikát platný pro stejný typ výrobku s dodržením veškerých parametrů. Avšak pokud výrobce nedodrží předepsané parametry u dalších výrobků, nebo herní prvek chybně umístí na dětské

hřiště (např. když se volný prostor u nuceného pohybu kolotoče překrývá s dopadovou plochou jiného herního prvku), či pochybí v montáži (např. namontuje sklu-zavku nízko nad terénem, nedodrží předepsané vzdálenosti jednotlivých částí prvku), ztrácí certifikát svou hodnotu a herní prvek pozbývá souladu s požadavky ČSN EN. Provozovatel, který je za bezpečné provozování hřiště zodpovědný, pak neprokáže shodu s požadavky technických norem. V případě úrazu musí čelit možným právním krokům ze strany rodičů dítěte.

Proto je pro provozovatele velmi důležité při převímání nového hřiště zajištění vstupní kontroly nezávislou třetí stranou s odbornou způsobilostí – revizní technik herní prvky přeměří testovacími šablonami, ověří soulad s požadavky technických norem a vystaví revizní protokol.

Roční kontroly má provozovatel zajistit rovněž osobou s odbornou způsobilostí –

Značka kvality

Sdružení Českých spotřebitelů a Komora SOTKVO vyvinuly model ověření kvalitního a bezpečného provozu hřišť a sportovišť v souladu s technickými normami, jehož součástí je udělení práva používat značku deklarující bezpečný provoz. Značka kvality »Hřiště – sportoviště – tělocvična – OVĚŘENÝ PROVOZ« zaručuje, že dané zařízení má a udržuje si vysokou míru bezpečného a kvalitního provozu. Značka byla přijata do programu Česká kvalita, zaštitěného státem v rámci Národní politiky kvality. Více na: www.overenyprovoz.cz.

»revizní technik tělocvičen, hřišť a sportovišť« je pod trvalou kontrolou kvality a poskytuje provozovateli odbornou podporu. Provozovatelé totiž často v dobré víře využívají služeb nequalifikovaných osob, jež se prokazují dokladem o absolvování semináře, příp. jsou s výrobky ve střetu zájmu (distributoři, výrobci, servisní technici).

Zkušenosti Komory SOTKVO (profesní komory výrobců a kontrolorů hřišť, sportovišť, tělocvičen) i České obchodní inspekce o stavu hřišť a sportovišť nejsou nijak povzbudivé. Montážní závady se vyskytují běžně i u nových hřišť. Zjistí-li kvalitně provedená revize provozní, výrobní či montáž-

Chybně umístěná skluzavka.

FOTO: ARCHIV AUTORŮKY

Riziko zachycení hlavy v lanové průlezece.

FOTO: ARCHIV AUTORŮKY

Riziko zachycení hlavy mezi příčkou.

FOTO: ARCHIV AUTORŮKY

ní závady a provozovatel je odstraní, riziko úrazu skončí a provozovatel prokáže bezpečnost herního či sportovního prvku.

KDYŽ SE KONTROLA PODCENÍ

Za všechny jeden příklad z praxe. V areálu základní školy v Praze se nedávno utrhla houpačí závěs a způsobil zranění žáka. Následovaly právní kroky rodičů vůči škole. Ta si vyžádala pomoc našeho sdružení. Při kontrole jsme zjistili montážní závady (např. chybně umístění prvků, rizika zachycení prstů a hlavy, nedostatečnou sílu pryžové dopadové plochy). Hřiště rozhodně nesplňovalo požadavky technických norem.

Vyšlo najevo, že vstupní nezávislá kontrola po otevření hřiště vůbec neproběhla. Roční kontroly prováděl necertifikovaný technik (opravář – servisní technik), který libovolně dodával a montoval náhradní

necertifikované díly k jednotlivým herním prvkům a prováděl na nich servis, aniž by zajistil dodatečně certifikaci prvků po úpravách a prováděl kontroly »sám po sobě«.

Výrobce/dodavatel herních prvků a hřiště argumentuje, že závady byly zjištěny po záruční době a odmítá se na odstranění montážních závad (prokazatelně přítomných při předávání hřiště) podílet. Nekvalifikované roční kontroly závady včas neodhalily a náklady na jejich odstranění ponese zřizovatel. Opravář dokládal svoji kvalifikaci ke kontrolní činnosti pouze osvědčením o absolvování semináře na bezpečnost dětských hřišť.

Spor školy se servisním technikem – opravářem a s výrobcem dosud neskončil. Servisního technika však provozovatel (škola) ihned nahradil certifikovaným nezávislým »revizním technikem«.

ODPOVĚDNOST PROVOZOVATELE HŘIŠTĚ PODLE NOZ

Podle ust. § 2924 nového občanského zákoníku platí i nadále tzv. objektivní odpovědnost provozovatele za škodu způsobenou na jím provozovaném dětském hřišti či sportovišti. Znamená to tedy, že provozovatel za škodu vzniklou na jeho zařízení odpovídá objektivně, dokud se z ní nezproští a to pouze v případech, že prokáže, že vynaložil veškerou péči, kterou lze rozumně požadovat, aby ke škodě nedošlo. **Soudy tedy budou v případě škodných událostí velmi podrobně zkoumat, zda provozovatelé svá hřiště a sportoviště podrobily odborným vstupním a ročním kontrolám a zda takové kontroly prováděly nezávislé osoby s odbornou způsobilostí.**

ZDENKA HOUŽVIČKOVÁ

předsedkyně Komory SOTKVO

Riziko zachycení krku.

FOTO: ARCHIV AUTORŮKY

Riziko zachycení krku.

FOTO: ARCHIV AUTORŮKY

Riziko zachycení prstů v lanovém pojezdu

FOTO: ARCHIV AUTORŮKY

Školní dvory v Bohumíně ožívají

Školní dvůr, nebo les? Žáci bohumínské ZŠ Bezručova a nově také místní veřejnost se mohou těšit ze zrekonstruovaného multifunkčního dvora, který kombinuje výuku a hru.

Rekonstruovaný školní dvůr při ZŠ Bezručova v Bohumíně dnes odpovídá trendům přírodních hřišť. Jeho tříměsíční proměna skončila loni na podzim a od letošního jara otevřel své brány i veřejnosti. Od ostatních školních dvorů se liší vzrostlými stromy, mezi něž architekt vsadil herní i učební prvky.

Náklady na jeho rekonstrukci si vyžádaly 2,8 mil. Kč, z čehož většinu pokryje dotace z ROP Moravskoslezsko. Jedná se už o šestý případ modernizace bohumínských školních hřišť.

V HARMONII S PŘÍRODOU

»V zadním traktu školy vyrostlo antukové hřiště na tenis, volejbal, basketbal a travnaté hřiště na fotbal,« uvedla **Hana Kaspřáková** z odboru rozvoje a investic MěÚ. »Nový je také běžecký okruh, jehož součástí je i rovinka pro krátké sprinty nebo doskočiště pro skok daleký.« Zahradu dále nabízí dvě dřevěné pergoly, tzv. učební hnízda. Velký prostor umožňuje, aby se venku ve stínu stromů mohly nezávisle na sobě učit dvě třídy najednou. Novinkou je i venkovní tabule, tzv. čmáralka.

Během rekonstrukce zahrady se kácelo minimálně, většina stromů zůstala součástí hřiště. V přírodním duchu jsou pojaty i běžecké dráhy, jejichž povrch není umělý, ale mlatový. Dřevo ze stromů, které byly poraženy, však v zahradě zůstalo. Slouží jako pařezové špalíky na skákání nebo jako lavička u ohniště.

Dvůr se využívá nejen k tělocviku nebo výuce, ale nabízí dostatek atrakcí, aby se děti mohly vyřádit i ve chvílích volna. Herní sestavu tvoří prolézačka se skluzavkou, dva pingpongové stoly, ruské kuželky a venkovní ohniště. Zajímavé je řešení i vnitřní prostor mezi budovami, dvorek, na který školní zahrada navazuje. Vznikl tam vydlážděný plácek a pódium, které má sloužit k posezení, trávení volného času. Raritou plácku je venkovní sprcha se solárním ohřevem.